— **Na razstavo perutnine in kuncev,** ki jo priredi Kmetijska družba v Ljubljani dne 4 junija ob 10. uri na velesejmu, opozarjamo vse učitelje, posebno pa one, ki se pečajo z rejo malih živali. Razstava bo pokazala lepe uspehe reje teh prekoristnih živali.

— **Današnji številki prilagamo recepte** za močnate jedi, serijo »B«, katere izdaja vsake tri mesece naša domača tovarna za pecivne praške: A d r i a v Ljubljani. Kdor želi, da se mu druge izdaje redno pošiljajo, naj javi svoj naslov omenjeni tovarni. Kdor se ne poslužuje preparatov te naše edine domače tovarne, naj piše po vzorce, da se o nenadkriljivi kakovosti njenih preparatov prepriča. Tovarna je svoje preparate tako izpopolnila, da daje za njih najboljšo kakovost polno jamstvo.

— **Obisk mednarodnega vzorčnega velesejma v Ljubljani.** Kraljev. banska uprava je izdala naslednjo okrožnico: Od 4. do 13. junija se bo vršil letos XII. mednarodni vzorčni velesejem v Ljubljani. Kakor druga leta, bo tej gospodarski prireditvi priključenih več specialnih gospodarskih razstav. —Za šolsko mladino je določena znižana vstopnina 3 Din za osebo, spremljajoče učiteljstvo pa je vstopnine prosto. Enako tudi nekaj najrevnejših učencev vsakega razreda po uvidevnosti dotičnega g. razrednika. — Obisk velesejma se lahko uporabi kot poldnevna, odnosno celodnevna poučna ekskurzija

Osebne zadeve.

—i V IX. skupino so prevedeni: Hari Zoltan, učitelj v Stanjevcih, in Janko-Šuman Elizabeta, učiteljica v Gor. Sušicah.

Učiteliski pravnik.

—§ **Pripravniki (-ce) — povračilo potnih stroškov** za polaganje praktičnega izpita. — Po § 14/7 U. Z. so imeli pripravniki pravico do potnih stroškov do 31. III. 1932, ker je odstavek 7. § 14. U. Z. razveljavljen s čl. 62. fin. zakona za l. 1932/1933, ki je stopil v veljavo 1. IV. 1932, nimajo učitelji ob polaganju praktičnega izpita več pravice do povračila potnih stroškov.

—§ **Tožbe na Državni svet,** kakor tudi **odgovori na tožbe Glavne kontrole,** se vselej **pošiljajo direktno Državnemu svetu v Beogradu** in ne po uradni poti. Take pošiljke je pošiljati **priporočeno s povratnico.**

Rok za vlaganje tožb proti odlokom ministrstva je 30 dni po prejemu odločbe, rok za odgovor na tožbo Glavne kontrole je pa 15 dni po prejemu tožbe.

§ **Pripravniki — prevedba v uradniško skupino.** Prošnjam za prevedbo v uradniško skupino je priključiti v posebni **ovojni poli originale dokumentov,** kakor je odredilo ministrstvo prosvete. Vsak drugačen postopek le ovira hitro rešitev prošenj. V izvod je vpisati oceno za toliko šol. let, kolikor jih je potrebno po § 13. odnosno 49. u. z. za napredovanje v skupino. Glede vpisa ocen se je ravnati po razpisu prosv. oddelka kraljevske banske uprave.

§ **Dnevničarji — zdravljenje v bolnicah.** Ker je s finančnim zakonom za l. 1932/33. ukinjeno zavarovanje dnevničarjev in honorarnih uslužbencev po zakonu za zavarovanje delavcev, imajo v slučaju bolezni pravico do nagrade iz državne blagajne do 65 dni v letu po čl. 173. zakona o uradnikih Dokler pa se ne ustanovi podporni fond in predpiše uredba po § 56. fin. zakona, je odredilo ministrstvo financ, da se ti uslužbenci smatrajo kot državni uslužbenci v pogledu olajšav glede zdravljenja v javnih bolnicah in klinikah.

§ **Napredovanje v višje položajne skupine.** Po odredbi kraljevske banske uprave je predlagati prošnje za višjo položajno skupino v dvojniku. En izvod prošnje je kolkovati s 5 Din in priloge te prošnje z 2 Din — drugi izvod prošnje in priloge so kolka proste. Ker je treba v predlogu navesti, na podlagi katere priloge si je pridobil prosilec pravico do višje skupine, je potrebno, da se označijo prošnje z A in B ter priloge z A/1 itd., kakor je že svojčas odredila kraljevska banska uprava. — Priloge teh prošenj so: Ukazni dekret odnosno dekret ali uverenje o napredovanju v poslednjo skupino po prejšnjem Ur. zakonu, prevodnica na plačo po novem Ur. zakonu in izvod iz Uslužb lista. — V prošnji je navesti datum in štev. dekreta o napredovanju v zadnjo prejšnjo skupino, ki je edina merodajna za napredovanja po novem Ur. zakonu (§ 49. in 249.).

Naša gospodarska organizacija.

Tovarišice, tovariši! — U č i t e l j s k i d o m v L j u b l j a n i se bliža uresničenju. Naročeni so že podrobni načrti. Zato ne držimo rok križem, ampak žrtvujmo vsak po svoji moči! Spomnimo se vsak z malim darom svojega doma ob sedanjih mesečnih prejemkih in pokažimo s tem, da znamo ceniti moč organizacije. Položnico dobite pri vsakem poštnem uradu. Ček. številka Učit. doma v Ljubljani je 13.939.

—g **Ali že uporabljate** pri domoznanskem pouku zemljevid **»Kamniške planine«**? Ako ne, naročite ga takoj pri Učiteljskem domu v Ljubljani, kjer ga dobite **za 4 Din.**

—g **Plačilne pole** za mesec junij so razveselile marsikatero tovarišico in tovariša. Ali bi ne bilo mogoče, da nakloni vsak svoj drobec od tega našim učiteljskim domovom? Oba sta potrebna: ljubljanski temeljev, mariborski opreme. Ne pozabite jih!

—g **Učiteljski dom v Ljubljani. Tonetov in Lojzetov** nabiralnik »mlin« je namlel v maju za Učiteljski dom v Ljubljani 82·50 dinarjev. V **Metodovem** se je nabralo 39 Din, v urednikovem 18·50 Din, v **Kocijančičevem** pa 15 Din, skupaj 155 Din. Koliko bi lahko bilo, če bi imele vse tovarišice in tovariši svoje nabiralnike! Zbirka bi šla v tisočake. Naj v juniju ne bo nikogar, ki bi ne imel nabiralnika. V vsaki pisarni in zbornici naj bo na vidnem mestu, da ga nobeden ne prezre. — Ga. E m a G a n t a r iz Ljubljane je darovala domu v spomin smrti svojega očeta Ivana 100 Din. S r e s k o u č i t e l j s k o d r u š t v o v L o g a t c u je poslalo redni prispevek 200 dinarjev. Ga. H e l e n a G r u d e n je odstopila domu od zavarovalnega prispevka, ki ga je prejela ob smrti svojega soproga Karla, šol. upravitelja v Dobličah, 60 Din. — Hvala vsem darovalcem! — **Jos. Kobal,** blagajnik.

Naročajte

vse potrebščine potom

Učit. gosp. poslovalnice!

Mladinska Matica.

—mm **Publikacije M. M.** — V nekaj dneh bodo tiskane vse 4 knjige M. M., ki se kmalu razpošljejo po šolah. Prva ekspedicija je namenjena srednjim šolam, kjer se šolsko leto prej zaključi. Kot smo že javili, dobijo letošnji naročniki naslednje knjige:

»Življenje hudobne kavke Katke«. Slikanica je razdeljena na 8 poglavij. Tu nam pripoveduje Edo Deržaj brez besed — samo s slikami vesele in nevesele doživljaje kavke Ta knjiga je prva slikanica v publikacijah M. M. in veselje nad njo bodo imeli predvsem naši najmlajši.

Druga knjiga — **»Botra z Griča«** je namenjena predvsem učenkam. To je knjiga, ki smo jo že dolgo obljubljali, a jo šele sedaj lahko damo. Delo o gospodinjstvu je to, a pisano tako poljudno in lepo, da se čita kot povest. Knjigo je spisala znana strokovnjakinja na tem polju Kristina Hafnerjeva, ki je tudi prejela z njo pri natečaju prvo nagrado. — Delo je okusno ilustriral Fr. Stiplovšek.

Tretja knjiga je Bevkova povest **»Lukec išče očeta«.** Že prva Bevkova knjiga je bila zanimiva. Toliko bolj zanimiva pa je ta knjiga. Otroci jo bodo požirali kot indijanerico. Bevkovo delo pa ni plaža, ampak je umetnina prve vrste Naslovno stran je narisal M. Gaspari.

Četrta knjiga so **»Kresnice««**, ki jih je letos uredil Ribičič. Te bodo prenovljene letos nazunaj in navznotraj. Naslovno stran je izdelal N. Pirnat. Vsebinsko se bodo ločile »Kresnice« od prejšnjih. Ne bodo imele drobiža in običajnih statističnih tabel, bodo pa zato priobčile kratek pregled vseh važnejših dogodkov v tekočem letu, poleg tega pa bodo imele še prispevke 24 naših najboljših pesnikov in pisateljev, ki nam pripovedujejo zanimive doživljaje iz svojih otroških let. Poleg originalnih portretov in podpisov teh literatov prinesejo tudi njih kratke življenjepisne podatke, ki jih bodo lahko tudi učitelji s pridom porabljali pri pouku. Portreti so dela 9 naših slikarjev.

mm **Knjige M. M.** dobijo samo celoletni naročniki »Našega roda«, ki doplačajo še 2·50 Din. **Kdor ni naročen na ves letnik »Našega roda«, knjig ne dobi, če prej ne naroči še ostalih številk.**

Za nečlane M. M. stane vsaka knjiga rednih publikacij 5 Din.

Novi naročniki, ki še nimajo Bevkove prve knjige »Lukec in njegov škorec«, jo lahko še dobijo pri upravi M. M za 5·— Din.

Opozarjamo na subskripcijo za dr. Čermeljevo knjigo **»Nikola Tesla in razvoj elektrotehnike«.** Knjigo bi morala imeti vsaka šola, vsaka knjižnica, poznati bi jo moral vsak učenec v višjih razredih. Iz nje spozna vsakdo v lahki obliki bistvo, svojstva in važnost vsegamogočne sile elektrike, ki je podlaga vse sodobne kulture in civilizacije. Kdor prečita to knjigo, se seznani z našim velikim izumiteljem in učenjakom, z **Nikolo Teslo,** in spozna, koliko so Jugosloveni sodelovali pri sodobnem razvoju elektrotehnike.

Zadnja številka »Našega roda« je izšla te dni s prav bogato vsebino. Z verzi so zastopani **Zdravko Ocvirk, Albert Širok** in **Bitenc.** Vsi trije imajo pomladne motive. V prozi končuje **Ribičič** zanimive **»Žabe«, Winkler** ima trpko stvarco »Brinjeva drevesa«, **Magajna** daljšo in originalno »Lutko Veselo«, **Zupanc** pa kratko in veselo »Draši-čan se z bolho meni«.

V rubriki »Naši možje« piše **France Vodnik,** pesnik in kritik »Doma in Sveta«, o Otonu Župančiču in predvsem o njegovi zadnji izdaji »Cicibana«. Doma in po svetu prinaša **Sirkovo** zanimivo potovanje »Iz Sv. Križa v Barbano s čolnom« in »Igralsk« njivica« pa **Skrbinškovo** »Rožo«

V Cicibanovem rodu se končuje »Mucova rodbina«, poleg tega pa ima še **Kmetova** zanimiv pogovor z otrokom »Na sprehodu«. Sledi bogata rubrika mladina piše. Od slikarjev so zastopani: **Justin, Kunaver, Maleš, Sirk, Hvala** in **Gorše.**

Obrambni vestnik.

—ob »Slovenec« št. 119 od 26. V. 1932. prinaša sledečo »senzacijo«:

Kaj pravite?

»Gospod urednik! Vprašanje bo prišlo nazadnje. Najprej tole: Vem, da se boste tudi Vi zgrozili, ko izveste, kake stvari se objavljajo v listu, ki ga smatrajo za prvo slovensko pedagoško glasilo.

Živimo sicer v času presenečenj. Še ni minila ena senzacija, že čakamo druge. Če je ni, nekaj manjka in časopis, ki je brez nje, ni zanimiv. Doživljamo pa **senzacije,** ki režejo globoko, ki izpodejdajo korenine naših verskih svetinj, ki rušijo temelje našega verstva in verskega življenja, ki hočejo uničiti bistvena načela krščanske vzgoje... Za take senzacije med vrsticami takozvanih znanstvenih vzgojnih razprav bi morali imeti bolj pazno oko vsi resnejši krogi, ki jim je mar zdrav napredek na šolskem torišču, ki jim je čuvati versko-nravna vzgojna načela.

Kaj prav za prav hočem? Opozoril bi rad na zablodo, ki sem jo zasledil v znani pedagoški reviji »Popotnik«. Zdi se, da smo krščanski pedagogi premalo pozorni na vsebino tega lista. Res je, da objavlja tudi marsikaj dobrega; toda če se loteva z briskiranjem temeljnih verskih resnic, če hoče z lahko gesto delati črte čez od Boga razodete verske nauke, moramo pa vsi prijatelji mladine in naše šole enoglasno zaklicati: Tega ne bomo trpeli!

Kaj pa je bilo? Navajam doslovno. V letošnji 8. štev. je omenjeni list pod zaglavjem »Kakšna bodi mladinska knjiga« objavil kot »resume« tole: »Mladinska knjiga vzgajaj, uči spoznavati resnično in pristno in neposredno življenje, ki obdaja deco. . in naj ne plava po eteričnih višinah, podzemeljskih gradovih in nebesih, naj ne slika devetih, desetih, enajstih pravljičnih nebes z angeli, svetniki, kralji in škrati... V misterioznosti smo postali skrivnostni, trditi smo začeli o sebi: Smo nerazumljivi! Imamo neumrjočo dušo! Smo vzvišeni nad stvarmi! Smo kralji zemlje! Smo polbogovi!«

Tako hoče pisec nekako pod plaščem pseudoznanosti v eno vrečo vsuti vse, kar je pravljica in v isto vrsto staviti tudi večne resnice božje! In take abotne trditve pridejo v list, ki ga naročajo in plačujejo slovenski šolski odbori, slovensko učiteljstvo in mnogo drugih, ki spadajo med pedagoški svet!

Uredniki bodo rekli: Saj je za to odgovoren avtor spisa, ki je podpisan. Mi pa pravimo: Glavno odgovornost pred Bogom in pred vestjo imajo uredniki, ki so to dali objaviti, saj je menda članek izšel z njihovo vednostjo. Če pa je izšel brez njihove vednosti, naj ga obsodijo! Dokler pa se to ne zgodi, vprašam: Ali smem po vesti še naročiti list, ki se v njem tako briskirajo resnice božje?!«

*

Prvotno smo nameravali dati piscu gornje »senzacije« primeren odgovor. Opuščamo tudi to, ker je za pametnega človeka nepotreben vsak odgovor. Ugotavljamo samo, da so to metode iz l. 1908. Učiteljstvo naj sodi samo!

Šolski radio.

—r **Program za XXX. teden.** V torek 7. junija bo predaval v šolski radio uri gosp. Viktor Pirnat: Od drevesne skorje do plutastega zamaška. I.—II. V petek 10. junija bodo izvajali učenci in učenke trebanjske šole z Dolenjskega pod vodstvom gosp. Marjana Tratarja igro: Pehta Pevske točke bo spremljala na klavirju ga. Vida Dereanijeva. I.—II.

Stanovska organizacija JUU

iz društev:

Vabila:

=JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — VZHODNI DEL zboruje v soboto 11. junija in ne 14 junija, kot je bilo v prejšnji številki »Učiteljskega Tovariša« pomotoma navedeno. Zborovanje se vrši v istem kraju in z istim dnevnim redom, ki je že bil objavljen.

= JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA MESTO bo zborovalo v sredo 8 junija ob 8. uri v telovadnici II. deške osnovne šole. Dnevni red je razviden iz posebnih vabil. — Odbor.

= JUU SRESKO DRUŠTVO ZA SREZ LAŠKO bo zborovalo v soboto, dne 11. junija t. l. ob 8. uri zjutraj v Šmarjeti pri Rimskih Toplicah s sledečim dnevnim redom:

1. Zapisnik
2. Dopisi.
3. Poročila predsednika, tajnika in blagajnika.
4. Volitev delegatov za banovinsko in glavno skupščino.
5. Predavanje sreskega šol. nadzornika.
6. Slučajnosti.

Pleskovič, predsednik; **Dušan Lunder,** tajnik.

= JUU SRESKO DRUŠTVO V SLOV. BISTRICI zboruje ob priliki svoje 60-letnice dne 11 junija v Slov. Bistrici s sledečim dnevnim redom:

Ob 8. uri zjutraj društveno zborovanje na deški šoli, kjer se rešijo tekoče interne društvene zadeve.

Ob 10. uri maša za umrle društvene člane v župni cerkvi.

Ob 11. slavnostno zborovanje v dvorani okrajne hranilnice. — Po slavnostnem zborovanju skupen obed istotam.

Tega zborovanja se udeležita tudi sreski učiteljski društvi Maribor mesto in Maribor desni breg.

Miloš Tajnik, predsednik.

= RADOVLJIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO ima svoje letošnje zadnje zborovanje, kakor je bilo določeno na zadnjem jeseniškem zborovanju, v ponedeljek 13. junija ob 9. uri dopoldne v poslopju osnovne šole v Kamni gorici. Po referatu in poročilih je ogled kraja in kamnogoriških znamenitosti, potem pa izleti v okolico. Oni tovariši (ce), ki se pripeljejo s prvim jutranjim vlakom, se snidejo takoj po prihodu vlaka na radovljiškem kolodvoru, nato je pešizlet če novo brv v Kamno gorico, približno 1 uro hoda. Obedujemo skupno! Za obed naj se vsakdo javi nepreklicno do 8. junija upravitelju šole v Kamni gorici. Da se prav vsi vidimo na zadnjem zborovanju! — Predsednik.

Poročila:

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V DOL. LENDAVI je zborovalo dne 7. maja v Črenšovcih. — Navzočih 48 članov. Predsednik otvori zborovanje in pozdravi vse navzoče. Tov. Gumilar je sporočil zahvalo ljutomerskega društva za naše čestitke k 60-letnemu jubileju.

Po sprejemu zapisnika so bili prečitani dopisi

Temu je sledilo predavanje tovariša A. Krepsa o zgodovini Lendave in nje okolice. Po očrtanem geografskem položaju je predočil predavatelj potek važnejših dogodkov do novejše dobe. Ker ni tozadevno druge literature, kakor one v madžarščini, je bilo to predavanje polno odkritij zlasti za one, ki niso službovali v še neosvobojenem Prekmurju. Nato so živo debatirali tov. Časar, Gumilar, Horvat Iz., Peternel in dr.

Nadaljevanje gornjega referata je bilo predavanje tov. Kokolja o stilnih sorodnostih Prekmurcev in Madžarov. S slikami in vzorci je pokazal najprej celokupno slovensko ljudsko umetnost (pesmi, noše, ljudsko slikarijo, vezenine), posebej pa njen vzhodnjaški stil in njegovo moč na bližnjo madžarsko soseščino, ki se še danes prikazuje v nekaterih naših posebnostih.

Predlogi. Sprejeta je bila resolucija obmejnih sreskih društev, ki so zborovala v Mariboru z nekaterimi dopolnili in izpremembami **K toč. 8.** Ako se izenačijo draginjski razredi, tedaj se naj povsod uvede II. draginjski razred, ne pa da bi se sedanja I. in II. razred reducirala in izenačila s III. razredom. Slednje bi značilo odtegnitev še one malenkosti, ki jo uživajo do sedaj oni, ki so v boljših draginjskih razredih.

K toč. 19. in 21. Ko zajema gospodarska kriza tudi učiteljski stan, stavljamo sekcij predlog, naj ona ne stavlja na razpolago naših moči, tako na pr. ne učiteljev s 35 leti, kakor tudi ne poročenih učiteljic. Teh vprašanj sploh ni treba načenjati z naše strani, sekcija nima za to mandata našega društva.

Vodstvo sekcije naj v vsem uvede najširši parlamentarizem, vsi predlogi sekcije naj izidejo s predhodno odobritvijo sreskih društev

Po živahni debati je bilo zborovanje zaključeno.

Peternel, predsednik; **Kokolj,** tajnik.

+ ZBOROVANJE UČITELJSKIH DRUŠTEV SREZOV MARIBOR-MESTO, MARIBOR DES. BREG, MARIBOR LEVI BREG, SLOV. BISTRICA IN SV. LENART V SL. GORICAH se je vršilo dne 16. aprila 1932. v Mariboru.

Udeležba je bila lepa, zbralo se je nad 400 učiteljev (ic). Zborovanje je vodil tovariš Hren in je uvodoma izrazil zadovoljstvo nad lepo udeležbo, posebej pozdravil navzoče gg. dr. Lončarja, predsednika sekcije Dimnika, sres. šol. nadzornika Koropca in Tomažiča, a oba sres. načelnika sta radi uradnega dneva opravičila izostanek.

Prvo je bilo predavanje g. dr. Lončarja o **»Teoriji in praksi moderne šole«,** s katerim nas je od vsega početka pa notri do konca držal v največji pozornosti Kratek povzetek njegovega izvajanja bi bil sledeč:

Moderna šola zahteva revolucijo naših glav in srca, misli in čustvovanja, usposobljenega za **družbo.** Ta sloni na delu, — duševnem in ročnem, — do njega je treba vzbuditi ljubezen in izoblikovati sposobnost mladine. **Resničnost** je drugo, **svoboda,** ki jo je puščati otrokom v šoli, pa tretje načelo v moderni šoli.

Mladina, ki dela sama, tudi sama posnema abstraktne pojme, zato je puščati deco svobodnemu udejstvovanju. Ekskurzije n. pr. nudijo polno pobud in zanimanja, pospeševanja ročnosti ter svobode in učiteljeva neutesnjenost more izvesti z lahkoto **strnjeni pouk** vseh predmetov, tudi osnovno načelo delovne šole.

Uprava te šole mora sloneti na absolutni skupnosti, učitelji, starši in otroci so skupni člen uprave šole. A pogoji za izvedbo so: a) **učiteljeva osebnost.** Učiteljevanje ni navadno delo, temveč umetnost, zato mora biti državljansko in pedagoško neodvisen, — biti mora stalen na mestu in primerno plačan, imeti eksistenčni minimum, da more svojemu poklicu primerno živeti in se znanstveno in moralno izpopolnjevati, da uživa pri otrocih, starših in v javnosti ugled. Učitelj mora biti svoboden in neodvisen vzgojitelj. b) **Sodelovanje staršev** je drugi pogoj uprave nove šole, popolna avtonomija, kakor se uveljavlja v Nemčiji na teh šolah, kjer vsi trije faktorji sodelujejo v najtesnejši zvezi. c) **Malošte-vilnost otrok v razredu** je pa predpogoj za